

սերմերուն բազմապատիկ պտուղներն: Բայց այս օգուտն կորելի է յուսալ, եթէ ազգն ալ ուզէ միանգամայն վարձատրել թափուած քրտինքներն, որուն սակայն ժխտական ապացոյցը է համարինք՝ անսով երթին երեքամեայ ըլլալն:

Հ. Գ. Մ.

Գ Ր Ա Վ Ա Ն

ՀԱՆԳԵՍ ՄԻՋՆԱԿԱՐԴԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԻԶՄԻՐԱՆԻՑ ԿՏՈՎԻՆ

Հիւլիս 14/26 րէն եկեղեցական եւ աշխարհական դասէն ի մի ժողովուած պատկառելի բազմութեան առջեւ կատարուեցաւ ի Կ. Պոլիս՝ ազգային գրականութեան յառաջադիմութեան արդեամբք ցանկացող բարեխիշատակ Իզմիրեանց Նոր Մեկենեասայ կառկին գործադրութիւնն: Ինչպէս Արեւիկ օրագրին (Թիւ. 1360) ընդարձակ յօդուածէն կը տեսնեն ընթերցողք, այս տարի մրցանակաբաշխութեան արժանանալու ընթերցողային յառաջադիմութիւն տուաւ ազգային ուսումնասիրութեան զարգացման, վասն զի Յաննաթողիկն ներկայացնալ երկասիրութեանց գրեթէ բոլորն ալ կը զբաղին ընդարձակագոյնս հայ յիշատակներով, որ են հետեւեալներն.

1. Հայոց Էփէն անուան (ձեռագիր) երկասիրութիւն մը՝ Պ. Խաճապ Եարութիւնեան:
2. Պառտնութեան Պարտնութեան 1600 էն 1880 տարինբու, (ձեռագիր) Վրթանէս Էֆ. Փափագեան:
3. Արեւիկայի Բարբառ, «Զրկերի լեզուն» (տպագիր) 1882րն. Պ. Սարգիս Սարգսեանց:
4. Հայաբանութիւն, (ձեռագիր) Եարութիւն Էֆ. Մեկեն Զուտուխեան:
5. Խառն Զարմաշի տաշտարանութեան, Ղազան՝ Զեան Կիր. Էֆ:
6. Ուսումնական Հայոց Պառտնութեան, (ձեռագիր) Մարգարէ Էֆ. Աղաբեկեանց:

Այս վեց երկասիրութեանց մէջէն մրցանակն (600 րլլ.) առնելու արժանացաւ Պ. Եարութիւնեանի՝ «Հայոց գրկին» անուն երկին: Ի սրտէ խնդակից ըլլալով յարգող Հեղինակին կը բաղձնք որ ընդ փոքր տպագրութեամբ ի հրապարակ ելլէ իւր այս, եթէ չենք սխալիր, երախտիրքն: — Մենք առ այժմ առաջի աչաց չունենանալով գրութիւնն, չենք կրնար որոշ ըսել թէ որչափ ստուգութիւն ունի՝ «Հայոց գրեթեան» փոխադրողն եւ կամ յատուցող ծագում ունենալուն, եղբակցութիւնն: Կարեւոր խնդրոյս

նկատմամբ կան, կարծենք, ըլլալու ինչ ինչ նկատողութիւններ. վասն զի արդէն 1864ին Փրեգ. Միւլլէր՝ Վիեննական ակադեմիայի Նստից-տեղեկագրութեանց մէջ (Sitzungsberichte) կը վարդապետէ զայս. բայց՝ «Գերման արեւելագիտաց ընկերութեան պարբերականին» մէջ՝ Հիւլիս-ման՝ օգնականութեամբ չորս հայ երիտասարդաց (որ են՝ Գեորգ Աւուլեան Տփլիսցի, Պոլոս Գեղեցեան Կապադովկացի, Յովսէփ Մատթեոսեան Փոքր-Ասիացի, Սարգիս Սոյիկեան Խարբերդցի) եւ Գարդիմաուզէն (Gardthausen) հնագրին (paleographie) ձեռնառութեամբն՝ նոյն օտարտօր կարեւոր հիմնական հերքում մը գրած է՝

Գ Գ Ր Ո Ց Ա Վ Ա Ն

ՏՈՐԵԿԱՆ ԲՆԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՄԻՋՆԱԿԱՐԴԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԵԽԹԱՐԵԱՆՑ ՎԻԵՆՆԱՑԻՈՑ Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Հիւլիս ամիսը գրեթէ ամէն տեղ զարդոցներուն մէծ երբեմնս եւ յուզման ժամանակն է, աշակերտք, ուսուցիչք եւ վարիչք որոի բարեխիմութիւնն իրենց տարեւոր վաստակող արդիւնք ցուցնել, եւ ծնողք ու հասարակութիւնն անձկութեամբ իրենց մտադրութիւնն այս մրցմանց կ'ընծայեն, որովհետեւ իրենց գերգաստանին՝ իրենց հասարակութեան տպագրութեան իրաւունք անկէ զուրկել կ'ուզեն, ասոր համար ալ խուսաբանութեամբ ասեական հանդիսին կը վազեն. յաղթական իշխանութեան ականատեան ըլլալով՝ յաւաքութիւն պատկերաց, ի գրգռու եւ ի յորդոր պլլաց: Մենք այս անգամ, թէ եւ քիչ մը ուշ, այս թերթին մէջ քանի մը տող կը նուիրենք ի մանաւորի այն զարդոցական պայքարին, որ մեզի աւելի մեծաւոր է եւ մեր մտադրութիւնն աւելի լի գրաւէ, կ'ուզենք բռնել՝ մեր ի կատանդ-նուպիլս վարած վարձարանին այս տարի կատարած քննութեանց ու մրցանակաբաշխութեան, բայց բոտ կարի համառօտի անցնելով, որովհետեւ նոյն մայրաքաղաքին հայկական ու զաղդիական արդէն ժամանակին անոնց վրայ բաւական ընդարձակ խօսած են:

Սոյն վարձարանին հարցուփորձի սրահը Եւլիս 9ին (Կ. տոմ.) բացուեցաւ եւ անընդհատ վեց օրուան մէջ՝ օրը 10 ժամ նիստ ընելով՝ ուսուցչաց, վարդապետաց, ծնողաց եւ ուրիշ ուսումնասիր անձանց աւելն մանր ու խստիւ քննուեցան դաս դաս բոլոր աշակերտներն իրենց արված ամէն գիտութեանց ու լեզուաց մէջ: Իրեւն նոր բան հետա-

¹ Zeitschrift der deutschen Morgenländischen Gesellschaft XXX.

² Յաննաթողիկն Յայտարարութիւնը տես ծանկն երկրորդ երեւոյ: